

Iedzīvotāju aizsargāšana no dzīvsudraba piesārņojuma

2017. gada 25. aprīlī Padome pieņēma regulu par antropogēnajām emisijām un dzīvsudraba noplūdēm un dzīvsudraba savienojumiem gaisā, ūdenī un zemē.

Dzīvsudrabs ir ļoti toksiska viela, kas rada nopietnu apdraudējumu cilvēku veselībai un videi visā pasaulē, tostarp tādēļ, ka dzīvsudraba savienojums metildzīvsudrabs atrodams zivīs, jūras veltēs, ekosistēmās un savvaļas dzīvniekos.

Jaunā regula nodrošinās augsta līmeņa aizsardzību un ierobežos piesārņojumu, ko rada ar dzīvsudrabu saistītas darbības un procesi.

Šajā nolūkā ar regulu ES līmenī tiek izstrādāti pasākumi un nosacījumi, lai kontrolētu un ierobežotu:

- dzīvsudraba, dzīvsudraba savienojumu un dzīvsudraba maisījumu izmantošanu, glabāšanu un tirdzniecību;
- dzīvsudrabu saturošu produktu ražošanu, izmantošanu un tirdzniecību;
- dzīvsudraba izmantošanu zobārstniecības amalgamā;
- un nodrošināt pienācīgu dzīvsudraba atkritumu apsaimniekošanu.

Tādas darbības kā dzīvsudraba ieguve, dzīvsudraba izmantošana ražojumos un rūpniecības procesos, nerūpnieciska un mazapjoma zelta ieguve, akmeņogļu dedzināšana un dzīvsudraba atkritumu apsaimniekošana var būt šīs bīstamās vielas emisiju un noplūžu avots, tādējādi apdraudot vidi un veselību.

Pamatinformācija un turpmākie pasākumi

2016. gada 2. februārī Komisija iesniedza savu priekšlikumu, ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1102/2008.

2017. gada 14. martā Eiropas Parlaments pieņēma savu nostāju pirmajā lasījumā. Tā kā Padome ir apstiprinājusi šo nostāju, tiklīdz Eiropas Parlamenta un Padomes priekšsēdētāji būs aktu parakstījuši, regulu varēs publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tā stāsies spēkā 20 dienas pēc publicēšanas.

Jaunie noteikumi sniedz lielāku skaidrību un pārredzamību, un tos piemēros no 2018. gada 1. janvāra, aizstājot Regulu (EK) Nr. 1102/2008.

Starptautiskais satvars – Minamatas konvencija

Kad dzīvsudrabs nonāk gaisā vai ūdenī, tas var pārvietoties lielos attālumos. Tādēļ ES viena pati nevar garantēt savu iedzīvotāju aizsardzību no dzīvsudraba negatīvās ietekmes uz veselību. Dzīvsudraba piesārņojums ir problēma, kas ir jārisina arī starptautiskā līmenī.

Jaunajā regulā šis jautājums tiek risināts, paredzot noteikumus, kas Savienībai un tās dalībvalstīm dod iespēju apstiprināt, ratificēt un īstenot Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu. Ar to arī nodrošina ES tiesību aktu atbilstību konvencijai.

Minamatas konvencija, kuru 2013. gada 10. oktobrī pieņēma Kumamoto (Japānā), ir juridiski saistošs nolīgums, ar ko izveido tiesisko regulējumu dzīvsudraba piesārņojuma samazināšanai pasaules mērogā. Konvenciju pašlaik ratificē parakstītājvalstis un reģionālās organizācijas. ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās to ratificēt, un pašlaik tiek veikti vajadzīgie pasākumi šajā sakarā.

- [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par dzīvsudrabu un ar ko atceļ Regulu \(EK\) Nr. 1102/2008](#)
- [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par dzīvsudrabu \(EP nostāja 1. lasījumā\)](#)
- [Komisijas priekšlikums](#)
- [Minamata Convention website](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press